

Motion till riksdagen

1988/89:Fi67

av Lars Werner m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1988/89:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1989/90, m.m. (kompletteringspropositionen)

Vänsterpartiet kommunisterna anser att alla barn t.o.m. 12 års ålder skall ha rätt till plats på kommunala daghem och i fritidshem. Det är omsorgsformer som är bra och utvecklande för barnen och som är starkt efterfrågade av en överväldigande majoritet av föräldrar. Kan barnomsorgen dessutom motverka de sociala och ekonomiska skillnader som finns mellan barn från olika samhällsklasser är det ytterligare ett tungt argument för utbyggnad.

Kommunerna klarar tyvärr inte av att bygga ut barnomsorgen i den takt som behövs för att täcka behoven inom rimlig tid. Mycket talar för att de utan stimulansmedel inte kommer att klara uppgiften att alla barn skall ha plats i någon form av barnomsorg 1991.

Det är mot denna bakgrund utmärkt att regeringen föreslår ökade driftsbidrag till barnomsorgen för att stimulera utbyggnaden, men det är inte tillräckligt. Vpk anser att rätten till barnomsorg i kommunala dag- och fritidshem skall lagstadgas.

När det gäller statsbidragen anser vpk att väl tilltagna driftsbidrag skall kompletteras med anordningsbidrag för att stimulera utbyggnaden. Anordningsbidraget skall utgå med 300 000 kronor per nytillkommen avdelning i daghem och fritidshem.

Barnomsorgen brottas med svåra personalproblem. Nya avdelningar kan inte öppnas på grund av brist på personal. Avdelningar får stänga, eller improvisera fram lösningar för att personal slutar eller för att det inte går att få vikarier. Problemet är komplicerat och måste mötas med en mängd åtgärder. Fortbildning för personalen är en liten men viktig sådan åtgärd. Av statsbidraget per avdelning till kommunerna är 15 000 kronor avsedda för detta ändamål, men endast ett fåtal kommuner använder pengarna på avsett sätt. Vpk anser att fortbildningsdelen av statsbidraget skall vara prestationsrelaterad för kommunerna, på samma sätt som den är det för enskilda anordnare av barnomsorg.

Det är viktigt att barnomsorgen är tillgänglig för alla. I dag är arbetarfamiljer underrepresenterade inom den kommunala barnomsorgen. Regeringen vill komma till rätta med problemet genom att påverka öppettiderna. Vpk anser att åtgärder mot de höga taxorna är ännu viktigare. Daghemstaxor varierar kraftigt mellan olika kommuner. Skillnaderna är oacceptabelt stora mellan låg- och högtaxekommuner och det är mycket som tyder på att höga taxor gör att familjer, som behöver dag- eller fritidshemsplats inte anser sig ha råd, inte ställer sig i kö och tvingas välja lösningar som inte är de bästa för

barnen. Ingen skall tvingas att avstå från barnomsorgsplatser av ekonomiska skäl. Vpk anser att skillnaderna mellan kommunerna måste minska och att taxorna skall trappas ner.

Mot. 1988/89
Fi67

Vpk anser att staten i överläggningar med kommunerna skall verka för att utjämna skillnaderna i barnomsorgstaxor mellan kommunerna och för en nedtrappning av taxorna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till lag som garanterar alla barns rätt till plats i dag- och fritidshem t.o.m. 12 års ålder,
2. att riksdagen beslutar att anordningsbidrag skall utgå med 300 000 kronor per 15 platser tills utbyggnadsbehovet av dag- och fritidshem är täckt,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att fortbildningsdelen av statsbidraget skall prestationsrelateras,
4. att riksdagen hos regeringen begär initiativ till utjämning och nedtrappning av barnomsorgstaxorna i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 9 maj 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Rolf L Nilson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)